

การศึกษาองค์ประกอบประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครู The Study of Components Learning Management Efficiency of Teachers

มัลลิกา คำมี, วาโร เฟ่งสวัสดิ์, เอกลักษณ์ เพียสา

Mallika Khammee, Waro Phengsawat, Akkaluck Pheasa

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

Sakon Nakhon Rajabhat University

Corresponding Author, E-mail: MALLIKA.KH66@snru.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาองค์ประกอบประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครู โดยการวิจัยแบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน ประกอบด้วย ขั้นตอนที่ 1 การสังเคราะห์องค์ประกอบประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครู โดยศึกษาจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครู 10 แหล่ง โดยเลือกองค์ประกอบที่มีความถี่ร้อยละ 40 ขึ้นไป ขั้นตอนที่ 2 การประเมินความเหมาะสมองค์ประกอบประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครู โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน ในปีพุทธศักราช 2567 ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสังเคราะห์เอกสารและแบบประเมินความเหมาะสมชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า

องค์ประกอบประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครูมี 6 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การสร้างความชัดเจนในบทเรียน 2) การจัดบรรยากาศในชั้นเรียน 3) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 4) การใช้สื่อการเรียนรู้ 5) การแสดงความใส่ใจในการจัดการเรียนรู้ และ 6) การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ โดยทุกองค์ประกอบมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ: การจัดการเรียนรู้, องค์ประกอบประสิทธิภาพ

Abstract

The purpose of this research were to study of components learning management efficiency of teachers. The research is divided into two steps: Step 1 To analyze components learning management efficiency of teachers by relevant documents and studies-ten sources were selected with high frequency

ได้รับบทความ: 22 สิงหาคม 2567; แก้ไขบทความ: 24 กันยายน 2567; ตอรับตีพิมพ์: 7 ตุลาคม 2567

Received: August 22, 2024; Revised: September 24, 2024; Accepted: October 7, 2024

of 40% or greater.; Step 2 To evaluate components learning management efficiency of teachers by selecting five qualified experts, in 2024 (B.E. 2567). Effective data collecting tools consist of document analysis and a 5-point Likert scale assessment of appropriateness. Data analysis with frequency, percentage, average standard deviation (S.D.) and content analysis.

The research results found that:

The components of teachers' learning management efficiency consist of 6 components: 1) Creating clarity in the lesson, 2) Creating a classroom atmosphere, 3) Organizing learning activities, 4) Using learning media, 5) Showing concern in learning management, and 6) Measuring and evaluating learning outcomes. All components are at the most appropriate level.

Keywords: Learning Management, Components of Efficiency

1. บทนำ

ในบริบทการศึกษาของประเทศไทยยึดการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติเน้นการพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ในทุกมาตราสามารถส่งเสริมการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เพื่อนำไปสู่การจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพในศตวรรษที่ 21 ซึ่งต้องปรับตัวเพื่อตอบสนองการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วในด้านสังคม วัฒนธรรม และเทคโนโลยี ภาณุมาศ (หมอสินธ์ และคณะ, 2564: 75) ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567-2568 ที่มุ่งหวังให้ผู้เรียนทุกช่วงวัยได้รับการพัฒนาในทุกมิติ โดยเน้นให้ผู้เรียน “เรียนดี มีความสุข” (กระทรวงศึกษาธิการ, 2566) ดังนั้นครูจึงเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน ซึ่งครูมีหน้าที่ช่วยส่งเสริมพัฒนาการด้านผลการเรียนรู้ พฤติกรรม อารมณ์ และสังคมของผู้เรียน (สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, 2563)

ทั้งนี้ การที่ผู้เรียนจะได้รับความรู้หรือประสบการณ์ที่เกิดจากการเรียนรู้มากน้อยเท่าใด ขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครู (มุกดาภิณี ศรีพงษ์เพริศ, 2563: 60-67) ซึ่งการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพเป็นกระบวนการเรียนรู้ที่ครูมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง โดยคำนึงถึงความเหมาะสมและประโยชน์สูงสุดที่ผู้เรียนจะได้รับ ครูจัดกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีบทบาทสำคัญและมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ นำไปสู่การเกิดการเรียนรู้อย่างแท้จริง (ทิศนา ขัมมณี, 2555: 120) โดยการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพเป็น การวางแผน ทบทวน และพิจารณากระบวนการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างครูและผู้เรียน นำผล

การเรียนรู้ที่ได้มาปรับปรุงกระบวนการจัดการเรียนรู้ เพื่อนำไปสู่เป้าหมายที่ตั้งไว้อย่างมีประสิทธิภาพ (ภารดี กำภู ณ อยุธยา และธรรมโชติ เอี่ยมทัศนะ, 2563: 1)

โดยการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพนั้นขึ้นอยู่กับ การสร้างความชัดเจนในบทเรียน ซึ่งครูต้องออกแบบการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับลักษณะของผู้เรียน โดยมีความเข้าใจในบทเรียนอย่างดีและสามารถกำหนดจุดมุ่งหมายในการเรียนรู้ได้อย่างชัดเจน นอกจากนี้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ควรวางแผนและรายละเอียดของบทเรียนอย่างเป็นระบบ พร้อมกำหนดขั้นตอนที่ชัดเจนเพื่อให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ในขณะเดียวกันครูต้องแสดงความใส่ใจในการจัดการเรียนรู้โดยวางแผนและเตรียมการสอนอย่างรอบคอบ มีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ต้องสอดคล้องกับสภาพจริงและดำเนินการอย่างถูกต้องเพื่อประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างแม่นยำ (พระอนุรักษ์ จุตสี และ วิภาภรณ์ ภูวัฒนกุล, 2565: 153) มีการจัดบรรยากาศในชั้นเรียนที่เหมาะสมช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นและร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้กับครูอย่างเต็มที่ (มุกดาเมธี ศรีพงษ์เพริศ, 2563: 60-67) และครูมีการใช้สื่อการเรียนรู้ที่เป็นนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาอย่างเหมาะสมกับระดับวัย ความรู้ ความสามารถ และความแตกต่างระหว่างบุคคลของนักเรียน (สุพจน์ สุระเพิ่ม, 2565: 126) ซึ่งการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพทำให้ผู้เรียนมีทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 และสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมแห่งการเปลี่ยนแปลงได้อย่างมีคุณภาพ (วิไลภรณ์ ฤทธิคุปต์, 2561: 179)

ดังนั้น ประสิทธิภาพการสอนของครูเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งสำหรับการพัฒนากระบวนการเรียนการสอน ประสิทธิภาพการสอนของครูจึงเป็นสิ่งที่ครูผู้สอนและผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาควรให้ความสำคัญ (หทัยชนก แซ่เฮ้า, 2560: 3) จากความสำคัญกล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยในฐานะที่เป็นครูผู้ดำเนินการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียนจึงมีความสนใจที่จะศึกษาองค์ประกอบของประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียนประถมศึกษา โดยผลการวิจัยสามารถนำมาใช้เพื่อยืนยันองค์ประกอบและเป็นแนวทางในการส่งเสริมพัฒนาประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียนประถมศึกษา ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ดียิ่งขึ้น

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาองค์ประกอบประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครู

3. วิธีดำเนินการวิจัย

3.1 รูปแบบการวิจัย เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) แบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นตอนที่ 1 การสังเคราะห์องค์ประกอบประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครู โดยศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครูจากแหล่งข้อมูล จำนวน 10 แหล่ง จากนั้นนำข้อมูลมาสังเคราะห์ โดยการแจกแจงความถี่ และร้อยละ เพื่อให้ได้องค์ประกอบประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครู และประเมินความเหมาะสมองค์ประกอบ โดยใช้การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

2. ขั้นตอนที่ 2 การประเมินความเหมาะสมองค์ประกอบประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครู โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน

3.2 กลุ่มเป้าหมาย เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน ในปีพุทธศักราช 2567 ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เพื่อประเมินความเหมาะสมองค์ประกอบประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครู มีเกณฑ์คัดเลือกผู้ทรงคุณวุฒิ ที่มีประสบการณ์ด้านการสอนหรือด้านการบริหารสถานศึกษา ดังนี้

1. อาจารย์ในระดับอุดมศึกษา จบการศึกษาปริญญาเอก จำนวน 1 คน
2. ผู้บริหารสถานศึกษา จบการศึกษาปริญญาโทและมีวิทยฐานะชำนาญการพิเศษขึ้นไป จำนวน 2 คน
3. ครู จบการศึกษาปริญญาโทและมีวิทยฐานะชำนาญการพิเศษขึ้นไป จำนวน 2 คน

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบสังเคราะห์เอกสาร เพื่อสังเคราะห์องค์ประกอบประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครู มีลักษณะเป็นการแจกแจงความถี่ และร้อยละ
2. แบบประเมินความเหมาะสมองค์ประกอบประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครู มีลักษณะเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยผู้วิจัยสร้างและพัฒนาขึ้นภายใต้กรอบแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แบ่งออกเป็น 3 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบประเมิน ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมขององค์ประกอบ และตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม โดยใช้เกณฑ์การให้คะแนนประยุกต์ตามแนวทางของ Likert (Likert Five's Rating Scale) และ บุญชม ศรีสะอาด (2556: 70-71) ซึ่งได้กำหนดค่าคะแนนของคะแนนช่วงน้ำหนักเป็น 5 ระดับ

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยเก็บข้อมูลจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จำนวน 10 แหล่ง และได้วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสังเคราะห์เอกสาร โดยการแจกแจงความถี่ และร้อยละ จากนั้นกำหนดนิยามเชิงปฏิบัติการและสังเคราะห์หาตัวบ่งชี้ที่เหมาะสม

1. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	10	100	✓
2. การใช้สื่อการเรียนรู้					✓	✓	✓		✓		4	40	✓
3. ความสัมพันธ์ระหว่างครู กับนักเรียน	✓			✓					✓		3	30	
4. บุคลิกลักษณะครู				✓							1	10	
5. จิตวิทยา/การแก้ปัญหา							✓				1	10	
6. การวัดและประเมินผล	✓			✓	✓		✓	✓	✓	✓	7	70	✓
7. การนำหลักสูตรไปใช้							✓	✓			2	20	
8. การสร้างความชัดเจน ในบทเรียน	✓	✓	✓			✓		✓			5	50	✓
9. การวางแผนและการ ออกแบบการจัดการเรียนรู้										✓	1	10	
10. การแสดงความใส่ใจ ในการจัดการเรียนรู้	✓	✓	✓			✓			✓		5	50	✓
11. การจัดบรรยากาศ ในชั้นเรียน				✓	✓			✓		✓	4	40	✓
12. ความก้าวหน้าของ ผู้เรียน		✓									1	10	
13. การทำให้กระบวนการ เรียนรู้ของผู้เรียนมี ประสิทธิภาพ			✓			✓					2	20	
14. การส่งเสริมให้ผู้เรียน ประสบความสำเร็จ			✓			✓					2	20	
รวม	5	4	5	5	4	6	5	5	5	4	48	100	6

จากตารางที่ 1 ผลการสังเคราะห์องค์ประกอบประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครู โดยเลือกองค์ประกอบที่มีค่าความถี่ตั้งแต่ร้อยละ 40 ขึ้นไป มากำหนดเป็นองค์ประกอบประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครู พบว่ามี 6 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การสร้างความชัดเจนในบทเรียน 2) การจัดบรรยากาศในชั้นเรียน 3) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 4) การใช้สื่อการเรียนรู้ 5) การแสดงความใส่ใจในการจัดการเรียนรู้ และ 6) การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ จากนั้นนำองค์ประกอบเหล่านี้มากำหนดนิยามเชิงปฏิบัติการและตัวบ่งชี้ โดยการสังเคราะห์และสรุปความหมายขององค์ประกอบจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องให้สอดคล้องครอบคลุมกับนิยามเชิงปฏิบัติการนำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบก่อนประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบจากผู้ทรงคุณวุฒิ 5 คน ในลำดับถัดไป

4.2 ผลการประเมินความเหมาะสมองค์ประกอบประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครู ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการประเมินความเหมาะสมองค์ประกอบประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครู

องค์ประกอบ	การตรวจสอบวัดระดับความเหมาะสมจากผู้ทรงคุณวุฒิ (N=5)		
	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)	แปลผล
1. การสร้างความชัดเจนในบทเรียน	4.85	0.22	มากที่สุด
2. การจัดบรรยากาศในชั้นเรียน	4.75	0.25	มากที่สุด
3. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้	4.73	0.36	มากที่สุด
4. การใช้สื่อการเรียนรู้	4.66	0.33	มากที่สุด
5. การแสดงความใส่ใจในการจัดการเรียนรู้	4.70	0.27	มากที่สุด
6. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้	4.80	0.29	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม	4.75	0.25	มากที่สุด

จากตารางที่ 2 พบว่า การประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครู จากผู้ทรงคุณวุฒิ 5 คน มีความเหมาะสมในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.75 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.25 เมื่อพิจารณารายองค์ประกอบเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 อันดับ คือ การสร้างความชัดเจนในบทเรียน การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ และการจัดบรรยากาศในชั้นเรียน

เมื่อพิจารณานิยามเชิงปฏิบัติการและตัวบ่งชี้ที่ให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 5 ท่าน ประเมินความเหมาะสมจากการตอบแบบสอบถามความคิดเห็น สามารถสรุปเป็นตารางซึ่งมีรายละเอียด ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 การประเมินตัวบ่งชี้ตามองค์ประกอบและนิยามเชิงปฏิบัติการประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครู

องค์ประกอบ และนิยามเชิงปฏิบัติการ	ตัวบ่งชี้	ความเหมาะสม		
		$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1. การสร้างความชัดเจนในบทเรียน หมายถึง ความสามารถของครูใน	1.1 การวางแผนการจัดการเรียนรู้	4.80	0.44	มากที่สุด

องค์ประกอบ และนิยามเชิงปฏิบัติการ	ตัวบ่งชี้	ความเหมาะสม		
		$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
การวางแผนและเตรียมการสอน การแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ที่ ชัดเจน เพื่อให้ผู้เรียนทราบถึง ขอบข่ายของเนื้อหาที่ต้องเรียน มีการตรวจสอบความรู้เดิมของ ผู้เรียน เพื่อทราบระดับความรู้ ความสามารถของผู้เรียนรายบุคคล ตลอดจนทบทวน สรุปบทเรียนและ ให้คำแนะนำแก่ผู้เรียนอย่างชัดเจน เพื่อให้การเรียนการสอนดำเนินไป อย่างมีประสิทธิภาพ	1.2 การแจ้งจุดประสงค์ การเรียนรู้	5.00	0.00	มากที่สุด
	1.3 การตรวจสอบความรู้เดิม	5.00	0.00	มากที่สุด
	1.4 การทบทวนสรุปบทเรียน	4.60	0.54	มากที่สุด
2. การจัดบรรยากาศในชั้นเรียน หมายถึง ความสามารถของครู ในการจัดสภาพแวดล้อมภายใน ห้องเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้ ทั้งด้านกายภาพและทางด้าน จิตวิทยา โดยการจัดป้ายนิเทศ จัดห้องเรียนให้สะอาด มีแสงสว่าง เพียงพอ มีอากาศถ่ายเทสะดวก และเทคนิคการปกครองชั้นเรียนที่มี การเสริมแรงเชิงบวก มีการสร้าง บรรยากาศที่ท้าทายและอบอุ่น ให้แก่ผู้เรียน เพื่อให้การจัด การเรียนรู้ดำเนินไปอย่างราบรื่น และมีประสิทธิภาพ	2.1 การจัดสภาพแวดล้อม ด้านกายภาพ	5.00	0.00	มากที่สุด
	2.2 การจัดสภาพแวดล้อม ด้านจิตวิทยา	5.00	0.00	มากที่สุด
	2.3 การเสริมแรงเชิงบวก	4.60	0.54	มากที่สุด
	2.4 การสร้างบรรยากาศ การเรียนรู้	4.40	0.54	มาก
3. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ หมายถึง ความสามารถของครูใน การใช้เทคนิควิธีการ กระบวนการ จัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย ในการ วางแผนการจัดการเรียนรู้ การจัด	3.1 การใช้เทคนิควิธีการ จัดการเรียนรู้	5.00	0.00	มากที่สุด
	3.2 การเตรียมการจัด กิจกรรมการเรียนรู้	4.60	0.54	มากที่สุด

องค์ประกอบ และนิยามเชิงปฏิบัติการ	ตัวบ่งชี้	ความเหมาะสม		
		$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
เนื้อหา และกิจกรรมที่คำนึงถึง ความแตกต่างของผู้เรียน โดยเปิด โอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมและ การลงมือปฏิบัติกิจกรรมจริง เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้และ คุณลักษณะตามจุดประสงค์ที่ กำหนดไว้	3.3 การจัดการเรียนรู้ที่เน้น ผู้เรียนเป็นสำคัญ	4.60	0.54	มากที่สุด
4. การใช้สื่อการเรียนรู้ หมายถึง ความสามารถของครูในการใช้วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ และเทคโนโลยี ต่าง ๆ ที่สอดคล้องกับกิจกรรมการ จัดการเรียนรู้และเหมาะสมกับ ผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ อย่างมีประสิทธิภาพ และบรรลุ จุดประสงค์การเรียนรู้	4.1 การใช้สื่อประเภทวัสดุ	5.00	0.00	มากที่สุด
	4.2 การใช้สื่อประเภท เครื่องมือหรืออุปกรณ์	4.60	0.54	มากที่สุด
	4.3 การใช้สื่อประเภท คอมพิวเตอร์หรือเทคโนโลยี	4.40	0.54	มาก
5. การแสดงความใส่ใจในการจัด การเรียนรู้ หมายถึง ความสามารถ ของครูในการติดตามพัฒนาการ เรียนรู้ของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง มีการพัฒนาหน่วยการเรียนรู้รวมถึง แผนการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้อง กับหลักสูตร การจัดการในด้านการ บริหารหรืองานธุรการอื่น ๆ ได้อย่าง มีประสิทธิภาพ โดยไม่มีผลต่อการ จัดการเรียนรู้ที่ปฏิบัติอยู่และมีการ ทบทวนเนื้อหาการสอนอย่างต่อเนื่อง	5.1 การติดตามพัฒนา การเรียนรู้	5.00	0.00	มากที่สุด
	5.2 การพัฒนาหน่วย การเรียนรู้	5.00	0.00	มากที่สุด
	5.3 การจัดการด้าน การบริหารงาน	4.40	0.54	มาก
	5.4 การทบทวนเนื้อหา การสอน	4.40	0.54	มาก
6. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ หมายถึง ความสามารถของครูใน การวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ ของผู้เรียน โดยใช้เครื่องมือการวัด และประเมินผลที่หลากหลาย	6.1 การวัดและประเมินผล การเรียนรู้	5.00	0.00	มากที่สุด
	6.2 การใช้เครื่องมือในการวัด และประเมินผลการเรียนรู้	4.60	0.54	มากที่สุด

องค์ประกอบ และนิยามเชิงปฏิบัติการ	ตัวบ่งชี้	ความเหมาะสม		
		$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
เหมาะสมและสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด และจุดประสงค์การเรียนรู้ โดยดำเนินการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ก่อนเรียน ระหว่างเรียน และเมื่อสิ้นสุดการเรียนรู้ ตลอดจนการนำผลการประเมินมาวิเคราะห์เพื่อปรับปรุง พัฒนา และตัดสินผลการเรียนรู้	6.3 การวิเคราะห์ประเมินผล การเรียนรู้	4.80	0.44	มากที่สุด

จากตารางที่ 3 พบว่า การประเมินตัวบ่งชี้ตามองค์ประกอบและนิยามเชิงปฏิบัติการประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครู 1) องค์ประกอบการสร้างความชัดเจนในบทเรียนจำนวน 4 ตัวบ่งชี้ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุดทุกตัวบ่งชี้ 2) องค์ประกอบการจัดบรรยากาศในชั้นเรียน จำนวน 4 ตัวบ่งชี้ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด 3 ตัวบ่งชี้ และอยู่ในระดับมาก 1 ตัวบ่งชี้ 3) องค์ประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ จำนวน 3 ตัวบ่งชี้ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุดทุกตัวบ่งชี้ 4) องค์ประกอบการใช้สื่อการเรียนรู้ จำนวน 3 ตัวบ่งชี้ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด 2 ตัวบ่งชี้ และอยู่ในระดับมาก 1 ตัวบ่งชี้ 5) องค์ประกอบ การแสดงความใส่ใจในการจัดการเรียนรู้ จำนวน 4 ตัวบ่งชี้ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด 2 ตัวบ่งชี้ และอยู่ในระดับมาก 2 ตัวบ่งชี้ และ 6) องค์ประกอบการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ จำนวน 3 ตัวบ่งชี้ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุดทุกตัวบ่งชี้

5. อภิปรายผลการวิจัย

จากวัตถุประสงค์การวิจัยเรื่อง การศึกษาองค์ประกอบประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครู พบว่า องค์ประกอบประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครู ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การสร้างความชัดเจนในบทเรียน 2) การจัดบรรยากาศในชั้นเรียน 3) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 4) การใช้สื่อการเรียนรู้ 5) การแสดงความใส่ใจในการจัดการเรียนรู้ และ 6) การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ และผลการประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบพบว่าทุกองค์ประกอบมีเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด

ทั้งนี้ เนื่องจากการที่ผู้เรียนจะได้รับความรู้หรือประสบการณ์อย่างน้อยเพียงใด ขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครู ที่ครูมีการสร้างความชัดเจนในบทเรียนมีการจัดบรรยากาศในชั้นเรียนเพื่อเอื้อต่อการเรียนรู้ โดยมีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย และใช้สื่อการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ มีการติดตามพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนเพื่อแสดงความใส่ใจในการจัดการเรียนรู้ และมีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนเพื่อให้การจัดการเรียนรู้มีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับ พรนภา กิตติวิภาส

(2562: 108) ได้ศึกษาความผูกพันต่อองค์กรของครูกับประสิทธิภาพการสอนของครูในกลุ่มโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ พบว่าประสิทธิภาพการสอนของครู มีค่าเฉลี่ยโดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุด เนื่องจากครูมีความใส่ใจในการเรียนการสอน มีการบริหารจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับ ภัททิรา เขียนดี (2565: 17) ที่ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 พบว่า ประสิทธิภาพการสอนของครูในโรงเรียน โดยภาพรวมและรายด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน เนื่องจากประสิทธิภาพการสอนของครูเป็นสิ่งที่สำคัญที่ส่งผลให้เกิดการเรียนรู้อย่างสมบูรณ์ โดยครูให้ความสำคัญกับการสอนเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญคำนึงถึงความแตกต่างและความเหมาะสมที่ผู้เรียนควรจะได้รับ

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านองค์ประกอบที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ลำดับแรก ได้แก่ องค์ประกอบการสร้างความรู้ความเข้าใจในบทเรียน อาจเนื่องมาจากครูมีการวางแผนการจัดการเรียนรู้ รวมถึงการแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ก่อนเข้าสู่บทเรียน ตลอดจนการตรวจสอบความรู้เดิมของผู้เรียน ทบทวนเนื้อหา สรุปบทเรียน และการให้คำแนะนำแก่ผู้เรียน เพื่อให้การดำเนินการจัดการเรียนรู้ไปอย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับ มุกดาภิธร ศรีพงษ์เพียร (2561: 125) ที่กล่าวถึงด้านการสร้างความรู้ความเข้าใจในบทเรียน มีค่าเฉลี่ยระดับมากที่สุด ลำดับแรก เนื่องจากการจัดการเรียนรู้ที่ครูผู้สอนมีการแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ก่อนเรียน มีการอธิบายเนื้อหาและตรวจสอบความรู้เดิมก่อนการจัดการเรียนรู้ ส่งผลทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ตามศักยภาพของผู้เรียนแต่ละคน และองค์ประกอบที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ลำดับสุดท้าย ได้แก่ องค์ประกอบการใช้สื่อการเรียนรู้ มีความสำคัญกับการจัดการเรียนรู้ในปัจจุบันอย่างมาก แต่ขาดการสนับสนุนทรัพยากรสื่อการเรียนรู้ที่ทันสมัย สอดคล้องกับผู้เรียนและกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ และบรรลุจุดประสงค์การเรียนรู้ สอดคล้องกับ สุพจน์ สุระเพิ่ม (2565: 131) กล่าวว่า ครูควรได้รับการส่งเสริมและสนับสนุนด้านสื่อวัสดุกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาที่มีความทันสมัยให้เพียงพอ เพื่อให้ครูจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนได้อย่างเหมาะสมและเกิดประโยชน์สูงสุด

6. ข้อเสนอแนะ

6.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholder) และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา สามารถนำผลการวิจัยครั้งนี้ไปเป็นกรอบในการตรวจสอบและเป็นแนวทางในการพัฒนาประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครูในหน่วยงานของตนได้

6.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรวิจัยพัฒนาตัวบ่งชี้ประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครูให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

2. ควรมีการศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครู เนื่องจากการจัดการเรียนรู้ของครูจะมีประสิทธิภาพได้นั้น ต้องอาศัยผู้นำที่มีศักยภาพที่จะช่วยส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ของครูให้ประสิทธิภาพต่อไป

7. องค์ความรู้ที่ได้รับ

จากผลการวิจัยทำให้ทราบองค์ประกอบประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครู โดยมีขั้นตอนในการวิจัย ได้แก่ การศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องโดยใช้วิธีการสังเคราะห์เชิงเนื้อหาของประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครู เป็นเบื้องต้น จากนั้นทำการประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิอีกครั้ง จากการศึกษาข้างต้นสามารถเขียนแสดงความสัมพันธ์ขององค์ประกอบได้ดังภาพประกอบที่ 1

ภาพประกอบที่ 1 องค์ประกอบประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครู

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2566). ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง นโยบายการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567-2568. เข้าถึงได้จาก <https://shorturl.asia/S2mxB> (สืบค้นเมื่อ 4 สิงหาคม 2567).
- ทิตินา แคมมณี. (2555). ศาสตร์การสอน องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2556). วิธีการทางสถิติสำหรับการวิจัย เล่ม 1. กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น.

- พรนภา กิตติวิภาส. (2562). การศึกษาความผูกพันต่อองค์กรของครูกับประสิทธิภาพการสอนของครูในกลุ่มโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ. **วารสารครุศาสตร์ปริทรรศน์**, 6(2), 108.
- พระอนุรักษ์ จุตสี และวิภาภรณ์ ภูวัฒน์กุล. (2565). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครูโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา กลุ่มที่ 1. **วารสาร “ศึกษาศาสตร์มจร” คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย**, 10(1), 153.
- ภัททิรา เขียนดี. (2565). ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3. **วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร**, 19(87), 17.
- ภานุมาศ หมอสินธ์ และคณะ. (2564). พระราชบัญญัติการศึกษา: ความสำคัญต่อการจัดการเรียนในศตวรรษที่ 21. **วารสารวิชาการสถาบันวิทยาการจัดการแห่งแปซิฟิกสาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์**, 7(3), 75.
- ภารดี กำภู ณ อยุธยา และธรรมโชติ เอี่ยมทัศนะ. (2563). การเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพและบทบาทของครูในสังคมแห่งความรู้. **วารสารวิชาการและวิจัยสังคมศาสตร์**, 15(1), 1.
- มุกดาเมณี ศรีพงษ์เพริศ. (2561). ปัจจัยคัดสรรที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครูประถมศึกษา จังหวัดปทุมธานี. **วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี**.
- มุกดาเมณี ศรีพงษ์เพริศ. (2563). ปัจจัยคัดสรรที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครูประถมศึกษา จังหวัดปทุมธานี. **วารสารวิชาการ สถาบันเทคโนโลยีแห่งสุวรรณภูมิ**, 6(2), 60-67.
- วิไลภรณ์ ฤทธิคุปต์. (2561). การจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน: กลยุทธ์การจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพของครูในศตวรรษที่ 21. **วารสารบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย**, 11(3), 179.
- สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. (2563). การให้ความช่วยเหลือและสนับสนุนของครูส่งผลต่อผลการประเมินด้านการอ่านของนักเรียนอย่างไร. เข้าถึงได้จาก <https://drive.google.com/file/d/1IWCGNZLL4r-TnyKtur4lQs5gBbFcMluf/view> (สืบค้นเมื่อ 3 สิงหาคม 2567).
- สุพจน์ สุระเพิ่ม. (2565). การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายโสธร เขต 1. **วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด**.

หทัยชนก แซ่เฮ้า. (2560). กระบวนการนิเทศภายในที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของ
พนักงานครู สังกัดเทศบาล ในจังหวัดสุพรรณบุรี. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหา
บัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏ
นครปฐม.